

На основу чл. 4.2 и 4.8 Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини (“Службени гласник БиХ”, бр. 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 14. Статута Државне регулаторне комисије за електричну енергију (“Службени гласник БиХ”, бр. 41/03 и 59/04) и члана 42. Пословника о раду (“Службени гласник БиХ”, број 2/05), на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 6. новембра 2014. године, донијета је

МЕТОДОЛОГИЈА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ТАРИФА ЗА СНАБДИЈЕВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ У ОКВИРУ ЈАВНЕ УСЛУГЕ У БРЧКО ДИСТРИКТУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим актом утврђује се методологија за израду тарифа за снабдијевање електричном енергијом у оквиру јавне услуге (у даљем тексту: Методологија), тј. универзалне услуге и услуге снабдијевања електричном енергијом у крајњој нужди у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Појмови и скраћени изрази)

Појмови и скраћени изрази употребљени у овој методологији имају сљедеће значење:

‘Балансно одговорна страна’ је учесник на тржишту који преузима финансијску одговорност за свој нето дебаланс (балансирање производње, потрошње и размјене) или за нето дебаланс групе тржишних учесника, укључујући и њу.

‘Јавни снабдјевач’ је електроенергетски субјекат који посједује лиценцу за снабдијевање и обавља снабдијевање електричном енергијом као јавну услугу, тј. снабдијевање у оквиру универзалне услуге и снабдијевање у крајњој нужди.

‘Мали купац’ је мали индустријски и комерцијални купац електричне енергије чији су објекти прикључени на дистрибутивни систем напонског нивоа нижег од 1 kV, а који имају мање од 50 запослених и чији укупан годишњи приход не прелази 10 милиона КМ.

‘Набавка електричне енергије’ је куповина електричне енергије путем јавног надметања, аукције, брзе електричне енергије или неког другог начина прописаног законом.

‘Накнада по мјерном мјесту купца’ је тарифни елеменат који одражава трошкове дјелатности снабдијевања електричном енергијом купца у оквиру универзалне услуге.

‘Регулаторни период’ је период током којег се примјењују једнаки утицајни параметри за одређивање признатих трошкова пословања електроенергетског субјекта.

‘Снабдијевање електричном енергијом у оквиру универзалне услуге’ је набавка електричне енергије и продаја електричне енергије крајњим купцима из категорије домаћинства и малим купцима на јединствен начин, по реалним, јасно успоредивим и транспарентним цијенама.

‘Снабдијевање електричном енергијом у крајњој нужди’ је посебан метод продаје електричне енергије у оквиру снабдијевања електричном енергијом која се обавља као

јавна услуга, обезбјеђењем права на снабдијевање електричном енергијом према регулисаним условима оним купцима који су изгубили снабдјевача под специфичним околностима.

‘Тарифни елементи’ су обрачунске величине у којима се изражавају учинци регулисаног субјекта и обрачунавају цијене тих учинака.

‘Универзална услуга’ је право домаћинстава и малих купаца на снабдијевање електричном енергијом одређеног квалитета по економски оправданим, једноставно и лако успоредивим и транспарентним цијенама.

I УНИВЕРЗАЛНА УСЛУГА

Члан 3.

(Регулаторни период)

- (1) Регулаторни период је једна календарска година.
- (2) Укупни трошкови и укупни приходи који се односе на пословање јавног снабдјевача који обавља универзалну услугу исказују се за регулаторни период.

Члан 4.

(Трошкови и приходи јавног снабдјевача)

- (1) Укупни трошкови јавног снабдјевача заснивају се на плановима пословања.
- (2) Јавни снабдјевач израђује план пословања за наредну календарску годину који садржи све планиране трошкове набавке електричне енергије и трошкове и расходе пословања који се односе на обављање универзалне услуге и услуге снабдијевања у крајњој нужди.
- (3) Укупни приходи јавног снабдјевача остварени примјеном износа тарифних ставова за универзалну услугу покривају признате трошкове јавног снабдјевача.

Члан 5.

(Рачуноводствено раздвајање)

Јавни снабдјевач је дужан да приходе и расходе који се односе на пружање универзалне услуге води одвојено од прихода и расхода који се односе на пословање на отвореном тржишту електричне енергије.

Члан 6.

(Цијена електричне енергије у оквиру универзалне услуге)

Цијена по којој јавни снабдјевач испоручује електричну енергију купцима у оквиру универзалне услуге састоји се из трошкова набавке енергије, трошкова мрежарина (преносне и дистрибутивне) и трошкова снабдијевања.

Члан 7.

(Накнаде и порези)

У цијену из члана 6. ове методологије нису урачунате накнаде за подстицање производње из обновљивих извора и износ пореза на додатну вриједност који се, према важећим прописима, на рачунима купаца исказују посебно.

Члан 8.

(Набавка електричне енергије)

- (1) Јавни снабдјевач израђује план потреба за електричном енергијом у вишегодишњем, годишњем, кварталном, мјесечном, седмичном и дневном периоду.
- (2) Јавни снабдјевач набавља електричну енергију на тржишту електричне енергије за различите периоде, на основу плана потреба за електричном енергијом.
- (3) Сатно оптерећење крајњих купаца који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге процјењује се на основу анализе остварених сатних дијаграма оптерећења.
- (4) За оне категорије потрошње, односно групе купаца које се снабдијевају у оквиру универзалне услуге, у којима купци не посједују мјерне уређаје са интервалним мјерењима, оператор дистрибутивног система је дужан да изради замјенске дијаграме оптерећења.
- (5) Јавни снабдјевач набавља електричну енергију на економичан и ефикасан начин у циљу одабира економски најповољније понуде.
- (6) Јавни снабдјевач набавља енергију примјењујући транспарентан начин набавке. Приликом набавке електричне енергије користе се стандардни купопродајни услови (периоди испоруке, количине, мјесто испоруке, јединична цијена, рок плаћања и начин обрачуна, инструменти обезбјеђења плаћања итд.).
- (7) Откуп електричне енергије произведене из обновљивих извора који се налазе у систему подстицаја и когенерације, води се одвојено од набавке из става (5) ове методологије и у рачуноводственим и статистичким извјештајима приказује се засебно.
- (8) Јавни снабдјевач доставља ДЕРК-у податке о набавци електричне енергије према периодима и начинима набавке.

Члан 9.

(Одступања од пријављеног дневног распореда)

- (1) Јавни снабдјевач, као балансно одговорна страна, плаћа, односно наплаћује енергију одступања у односу на пријављени дневни распоред, у складу са Тржишним правилима, а према обрачуну који обавља независни оператор система.
- (2) Јавни снабдјевач остварује расходе, односно приходе по основу одступања у односу на пријављени дневни распоред, у зависности од величине и смјера одступања.
- (3) ДЕРК ће признавати укупну разлику између расхода и прихода по основу одступања, ако она износи више од 0,2% од вриједности набавке електричне енергије у посматраној календарској години.
- (4) Приликом набавке електричне енергије, јавни снабдјевач може закључивати уговоре са потпуним снабдијевањем, при чему се ослобађа трошкова балансирања, односно те трошкове преузима друга уговорна страна.

Члан 10.

(Укупни трошкови набавке електричне енергије)

Укупни трошкови набавке електричне енергије у циљу снабдијевања купаца у оквиру универзалне услуге састоје се од трошкова набавке и разлике између расхода и прихода по основу одступања од пријављеног дневног распореда у складу са чланом 9. став (3) ове методологије.

Члан 11.

(Цијене услуга за пренос и дистрибуцију електричне енергије)

- (1) Цијене услуга за пренос електричне енергије одражавају трошкове преноса електричне енергије, а одређује их ДЕРК на основу Методологије за израду тарифа за услуге преноса електричне енергије, рад независног оператора система и помоћне услуге—Пречишћени текст (“Службени гласник БиХ”, бр. 93/11 и 61/14).
- (2) Цијене услуга за дистрибуцију електричне енергије одражавају трошкове дистрибуције електричне енергије у Брчко Дистрикту БиХ, а одређује их ДЕРК на основу Методологије за израду тарифа за услуге дистрибуције електричне енергије у Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине (“Службени гласник БиХ”, број 89/11).
- (3) За купце који су прикључени на дистрибутивни систем тарифе за услуге преноса, тарифа за рад независног оператора система и тарифа за системску услугу укључене су у цијену услуга за дистрибуцију електричне енергије, изузев ако уговором о набавци енергије није уређено другачије.

Члан 12.

(Цијена услуге снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге)

Цијена услуге снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге одражава трошкове обраде података о мјерним мјестима и купцима, администрирања уговора, фактурисања и доставе рачуна, наплате рачуна и рада услужног центра за купце.

Члан 13.

(Трошкови услуге снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге)

- (1) Трошкови услуге снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге састоје се из трошкова материјала, трошкова услуга, трошкова радне снаге, трошкова амортизације сталних средстава и осталих трошкова и расхода.
- (2) Приликом утврђивања трошкова радне снаге, потребно је одвојено исказати трошкове радне снаге који се односе на дјелатност јавног снабдијевања, од трошкова радне снаге који се односе на дјелатност дистрибуције електричне енергије, односно других дјелатности у надлежности јавног снабдјевача.
- (3) Приликом утврђивања трошкова амортизације сталних средстава, потребно је одвојено исказати трошкове амортизације средстава која се користе за дјелатност јавног снабдијевања, од трошкова амортизације средстава која се користе у дјелатности дистрибуције електричне енергије, односно других дјелатности у надлежности јавног снабдјевача.

- (4) У циљу утврђивања трошкова из ст. (3) и (4) могу се користити одговарајући процентуални удјели ако се иста стална средства, односно исти запосленици користе за обављање послова у двије или више различитих дјелатности.

Члан 14.

(Добит јавног снабдјевача)

Јавном снабдјевачу признаје се добит у максималном износу 2% од укупних трошкова набавке електричне енергије.

Члан 15.

(Алокација трошкова набавке и трошкова снабдијевања на тарифне елементе)

- (1) Укупни трошкови набавке електричне енергије, у циљу снабдијевања купаца у оквиру универзалне услуге, увећани за одобрену добит јавног снабдјевача, алоцирају се на тарифни елемент активна енергија.
- (2) Трошкови снабдијевања купаца у оквиру универзалне услуге алоцирају се на тарифни елемент накнада по мјерном мјесту купца.

Члан 16.

(Тарифни елемент активна енергија)

- (1) Активна електрична енергија утврђује се мјерењем помоћу електричног бројила за активну електричну енергију, а изражава се у киловатсатима (kWh).
- (2) Цијена тарифног елемента активна енергија изражава се у новчаном износу по јединици потрошене електричне енергије (фенинг/kWh).
- (3) Сваки купац прикључен на дистрибутивни систем мора посједовати одговарајући мјерни уређај за регистрацију преузете активне електричне енергије у складу са Општим условима за испоруку и снабдијевање електричном енергијом и Дистрибутивним мрежним правилима Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 17.

(Просјечна цијена тарифног елемента активна енергија)

Просјечна цијена тарифног елемента активна енергија p_a износи:

$$p_a = C_{us} / W_{us}$$

гдје је:

C_{us} - укупни трошак набавке електричне енергије у сврху снабдијевања купаца у оквиру универзалне услуге, дефинисан у члану 10. ове методологије, увећан за одобрену добит јавног снабдјевача

W_{us} – укупна активна електрична енергија коју преузимају купци који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге.

Члан 18.

(Диференцирање тарифних ставова у оквиру тарифног елемента активна енергија)

- (1) Тарифни ставови утврђују се посебно за сезоне, доба дана и за категорије потрошње и групе купаца који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге.

- (2) Тарифни ставови према сезони су виши (BC) и нижи (HC), а њихов однос предлаже јавни снабдјевач у складу са оствареним дијаграмом оптерећења на годишњем нивоу у претходном периоду.
- (3) Тарифни ставови према добу дана су већи (BT) и мањи (MT), а њихов однос предлаже јавни снабдјевач у складу са оствареним дневни дијаграмима оптерећења у претходном периоду.
- (4) Јавни снабдјевач, приликом подношења захтјева за тарифе, може предложити да се уведе, укине или измијени било која категорија потрошње, група купаца, временско трајање и међусобни однос сезонских и дневних ставова за купце који се снабдијевају у оквиру универзалне услуге, а коначну одлуку доноси ДЕРК.

Члан 19.

(Тарифни елемент накнада по мјерном мјесту купца)

Цијена услуге снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге обрачунава се кроз тарифни елемент накнада по мјерном мјесту купца.

Накнада за снабдијевање изражава се у новчаном износу по купцу мјесечно (KM/купац/мјесец).

Члан 20.

(Цијена тарифног елемента накнада по мјерном мјесту купца)

Цијена тарифног елемента накнада по мјерном мјесту купца p_s износи:

$$p_s = C_s / (12 * N_{us})$$

гдје је:

C_s - трошак услуге снабдијевања електричном енергијом у оквиру универзалне услуге

N_{us} – просјечан број обрачунских мјерних мјеста у календарској години.

Члан 21.

(Елиминисање унакрсног субвенционисања)

У циљу елиминисања унакрсног субвенционисања између категорија потрошње домаћинства и категорије остала потрошња, вриједности тарифних ставова за купце у овим категоријама ће се постепено изједначавати у наредне три године, поштујући регулаторни принцип избјегавања наглих промјена цијена.

II УСЛУГА СНАБДИЈЕВАЊА У КРАЈЊОЈ НУЖДИ

Члан 22.

(Цијена услуге снабдијевања електричном енергијом у крајњој нужди)

Цијена услуге снабдијевања електричном енергијом у крајњој нужди састоји се од трошка набавке електричне енергије, трошка коришћења дистрибутивне, односно преносне мреже и трошка услуге снабдијевања у крајњој нужди, који износи максимално 5% од укупног трошка набавке енергије.

Члан 23.

(Накнаде и порези)

У цијене из члана 21. ове методологије нису урачунате накнада за подстицање производње електричне енергије из обновљивих извора енергије и износ пореза на додатну вриједност које је снабдјевач у случају крајње нужде обавезан приказати на сваком појединачном рачуну купца у складу са важећим прописима.

Члан 24.

(Надзор цијене услуге снабдијевања електричном енергијом у крајњој нужди)

- (1) Снабдјевач у крајњој нужди је обавезан доставити и оправдати ДЕРК-у све трошкове на основу којих се формира цијена услуге снабдијевања у крајњој нужди.
- (2) ДЕРК надзире начин утврђивања цијене услуге снабдијевања у крајњој нужди.

III ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

(Објављивање тарифа)

Регулисани субјекат дужан је објавити тарифе за снабдијевање у оквиру универзалне услуге и снабдијевање у крајњој нужди и учинити их доступним јавности.

Члан 26.

(Тумачење)

- (1) ДЕРК ће обезбиједити тумачење овог акта.
- (2) Уколико неко питање није обрађено у овом документу, ДЕРК ће одлучити о његовом рјешавању у сваком конкретном случају или ће издати посебно упутство за примјену појединих одредби ове методологије.

Члан 27.

(Пријелазна одредба)

Тарифни поступак у предметима у којима до дана ступања на снагу ове методологије није донесена одлука, завршиће се према одредбама ове методологије.

Члан 28.

(Ступање на снагу)

Ова методологија ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику БиХ”, а објавиће се и у службеном гласилу Брчко Дистрикта БиХ.

Број: 04-28-5-321-10/14

6. новембра 2014. године

Тузла

Предсједавајући Комисије

Никола ПЕЈИЋ